

5. Москаленко О.П. Пространственно-временная информация на нозогеографических картах / О.П. Москаленко // Проблемы непрерывного географического образования и картографии. – 2004. – Вып. 4. – С. 191–193.
6. Охрана окружающей среды в Республике Беларусь, 2012: Стат. сб. – Минск, 2013. – 255 с.
7. Ракович В.А. Поглощение диоксида углерода растительными сообществами / В.А. Ракович, Н.Н. Бамбалов // Природопользование. – 2009. – Вып.15. – С.122–127.
8. Усеня В.В. Оценка эмиссии углерода от лесных пожаров на территории Республики Беларусь / В.В. Усеня, Е.Н. Каткова // Природные ресурсы. – 2003. – № 3. – С. 5–10.

УДК 911.3

О.В. Горовий

Львівський національний університет імені Івана Франка

КАРТОГРАФУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Висвітлено особливості створення та використання карт інвестиційної діяльності (ІД). Виділено територіальні рівні картографування ІД. Подано класифікацію методів картографування ІД. Побудовано схему способів картографічного зображення ІД. Запропоновано типи аналітичних карт, які відображають можливість використання різноманітних статистичних показників ІД. Представлено послідовність створення карти ІД регіону (на прикладі Львівської області). На основі використання перелічених способів картографічного зображення побудовано карту ІД Львівської області.

Ключові слова: інвестиційна діяльність, карта, картографування.

O. Horovyi

MAPPING OF INVESTMENT ACTIVITY

Creation and the use of investment activity maps features (IA) are reported. Territorial levels of IA mapping are selected. IA mapping methods have been classified. A scheme of IA cartographic image modes has been built. Types of analytical maps that reflect the use of various statistical indicators of IA have been proposed. A sequence of IA maps drawing of the region is presented (on the example of Lviv region). On the basis of these cartographic images modes the IA map of Lviv region has been built.

Keywords: investment activity, map, mapping.

О.В. Горовой

КАРТОГРАФИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Освещены особенности создания и использования карт инвестиционной деятельности (ИД). Выделены территориальные уровни картографирования ИД. Представлена классификация методов картографирования ИД. Построена схема способов картографического изображения ИД. Предложены типы аналитических карт, отражающих возможность использования различных статистических показателей ИД. Представлена последовательность создания карты ИД региона (на примере Львовской области). На основе использования перечисленных способов картографического изображения построена карта ИД Львовской области.

Ключевые слова: инвестиционная деятельность, карта, картографирование.

Вступ. Ключову роль в економічному розвитку держави або її регіонів відіграють інвестиції, які є стимулятором реіндустріалізації території, сприяють реконструкції існуючих та виникненню нових підприємств і науково-технічних та промислових кластерів.

У цьому контексті важливу роль відіграє картографування інвестиційної діяльності (ІД). Карти ІД, її територіального розподілу та динаміки дозволяють спостерігати зміну ІД регіону в просторі та часі, а також аналізувати її подальші перспективи.

Вихідні передумови. Створення і видання карт ІД є одним із завдань суспільно-географічних дослі-

джень. Картографування гео економічних процесів висвітлено у працях українських географів і картографів – А.П. Божок, О.І. Вісьтак, А.П. Голікова, Я.І. Жупанського, М.М. Книш, І.Ю. Левицького, Г.П. Підгрушного, Л.Є. Осауленко, І.І. Ровенчака, Л.Г. Руденка, Р.І. Сосси, О.І. Шаблія. Дослідження, присвячені картографуванню інвестиційної діяльності, представлені обмеженою кількістю наукових праць (роботи Ю.Д. Качаєва) і представлені в краєзнавчих, навчальних та навчально-довідкових атласах.

Метою статті є висвітлення головних особливостей відображення з допомогою картографічного

методу геопроектів в інвестуванні; виявлення територіальних рівнів картографування ІД; характеристика методів і способів картографування ІД та їх практичне використання; побудова послідовності створення карти ІД та її практична реалізація.

Виклад основного матеріалу. Початок нового тисячоліття ознаменувався комп'ютеризацією усіх сфер суспільства. Інформація стає одним із головних ресурсів, і тому ефективність її передавання та застосування залежить від форми її представлення.

Картографічний метод є одним із головних у суспільній географії. Він передбачає створення картографічних моделей (окремих карт, серій карт, атласів) та одержання нового знання шляхом їх аналізу і перетворення. Карта – це носій геопросторової інформації, її зберігач і передавач [7, с.276].

Сучасна суспільно-географічна картографія розширює тематику своїх досліджень. Зв'язки картографії з економікою, особливо з інвестуванням, зумовили появу тематичних карт ІД.

Система методів картографування є досить розгалуженою. Методи картографування ІД можна поділити на групи:

а) за часом виникнення – традиційні (картографічної генералізації, статистичний та ін.) та нові (геоінформаційний);

б) за умовами картографування – польові та камеральні [4, с.10-11].

Ураховуючи галузево-територіальну структуру ІД, можна виділити такі рівні картографування: районний, обласний, загальнодержавний, міждержавний, субрегіональний та глобальний. Картографування на рівні дрібнішому за районний є ускладненим, оскільки статистичні показники ІД на цьому рівні здебільшого не відображаються.

Розглядаючи особливості геопросторової організації інвестиційних об'єктів, процесів і явищ, способи картографічного зображення ІД можна класифікувати таким чином (рис. 1).

Для створення карти ІД обрано Львівську область як регіон, що вирізняється значними обсягами іноземних інвестицій, а за рівнем інвестиційної

привабливості поступається лише Харківській та Донецькій областям [1].

Основою для побудови карт ІД є статистичні дані, які відображають структуру, динаміку та геопросторову організацію ІД у Львівській області. Для створення карт ІД можна використовувати такі статистичні дані: обсяги і динаміка прямих іноземних, капітальних інвестицій та інвестицій в основний капітал, галузева структура інвестицій в основний капітал, поширеність закладів інвестиційної інфраструктури – банків, страхових організацій, депозитарних установ, спільних підприємств, а також комплексні показники, зокрема рівень інвестиційної привабливості, який обчислюється за декількома соціально-економічними складовими (рівні загальноекономічного і соціального розвитку, розвитку інвестиційної інфраструктури, фондового ринку, інвестиційного ризику) [5, с.57-78].

Об'єкти і явища, відображені на картах ІД Львівщини, розміщуються по території доволі нерівномірно, тому деякі з них приурочені до дрібних ділянок, які у масштабі карт наближаються до точки (населені пункти, інвестиційні центри тощо), інші вирізняються великою площею, які чітко оконтурюються навіть на дрібномасштабних картах.

Беручи до уваги різноманітність та особливості показників картографування ІД, можна зробити такі висновки щодо використання способів картографічного зображення для їх відображення:

1) найдоцільніше використовувати спосіб картограми для відображення усієї сукупності відносних показників ІД (показник прямих іноземних, капітальних інвестицій та інвестицій в основний капітал на одну особу);

2) необхідно використовувати спосіб картодіаграми для картографування даних, які показують структуру та динаміку ІД (капітальні інвестиції за видами економічної діяльності та за джерелами фінансування, прямі іноземні інвестиції за видами економічної діяльності та ін.).

Саме ці способи картографічного зображення показують головні особливості ІД обласного регіону,

проте це не виключає використання інших способів, наприклад якісного фону, при поєднанні з математичними методами (багатовимірним таксономічним чи кластерним аналізом).

Необхідно також розглянути типи карт, які можна створювати для характеристики ІД. Ураховуючи вищезазначені фактори, можна констатувати доцільність створення аналітичних карт, що представляють

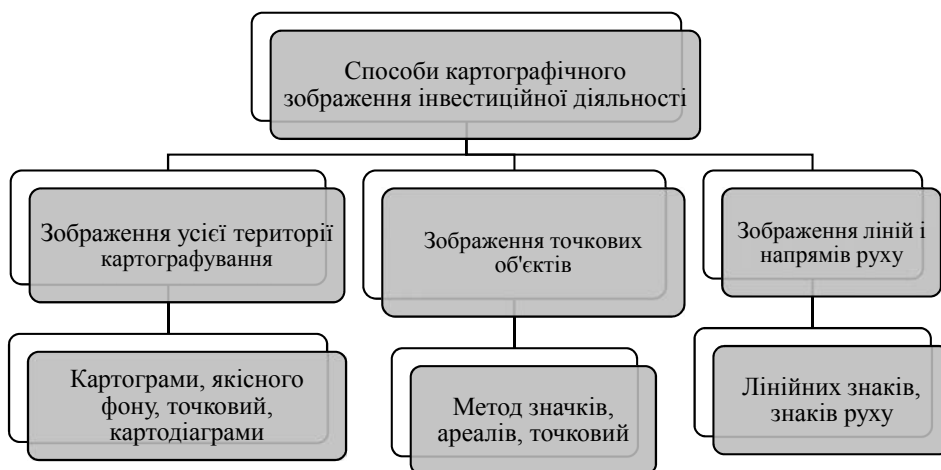

Рис. 1. Способи картографічного зображення інвестиційної діяльності

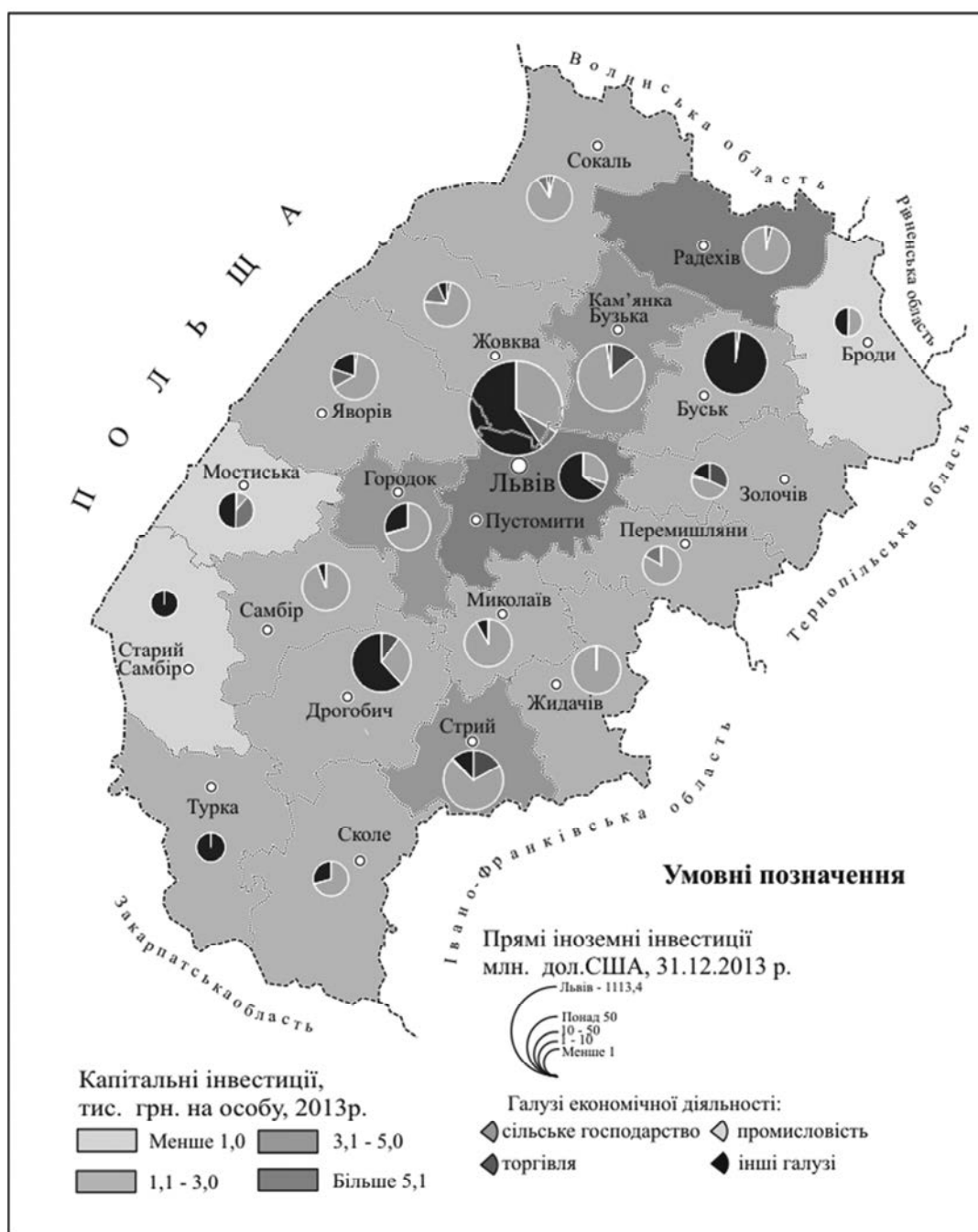

Рис.2. Інвестиційна діяльність Львівської області

один показник (наприклад, карти «Галузева структура інвестицій в основний капітал», «Прямі інвестиції з Львівської області у господарство інших країн» тощо), та комплексних карт, які відображають декілька показників картографування (обсяг прямих іноземних інвестицій та капітальні інвестиції на одну особу).

У загальному вигляді *послідовність* виконання карти ІД Львівської області можна представити у такому вигляді:

- збір і опрацювання літературних, статистичних та картографічних матеріалів;
- аналіз економічного стану Львівської області;
- аналіз ІД області;
- вибір способів картографічного зображення;

- оцифрування карти Львівської області;
- виготовлення карти ІД на основі опрацьованої інформації;
- формулювання висновків та узагальнень.

Карта ІД Львівської області побудована на єдиній типовій загальногеографічній основі масштабу 1: 1 000 000. Вона охоплює відображення річок, меж області і районів, районних центрів, міст обласного підпорядкування та м. Львова. Загальногеографічна основа створена шляхом оцифрування і векторизації адміністративної карти Львівської області. Для побудови карти обрано тематичні шари (картограми), оскільки вони є найбільш зручними й інформативними для відображення ІД у розрізі адміністративних районів.

При оформленні карти ІД Львівської області (рис.2) використовувався значний арсенал картографічних зображувальних засобів — від простих геометричних значків до картограм у поєднанні зі складними діаграмними фігурами. Карта ІД Львівщини є картою з двома тематичними шарами: шар картограми і шар значків та діаграм. Для вибору числових меж інтервалів картограми використовувався прийом рівного розподілу значень.

Висновки. Зростання інвестиційної привабливості регіонів України, їх реіндустріалізація та створення вільних економічних зон і зон пріоритетного розвитку створюють потребу у картографуванні ІД. На основі цих карт проводитиметься цілісна со-

ціально-економічна оцінка відповідних територіальних комплексів національного чи регіонального значення.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на створення електронних карт ІД з елементами анімації, навігації та використанні динамічних спецефектів.

Карти ІД можуть бути орієнтовані не лише на пересічних користувачів, що мають потребу в геопросторовій інформації, а й на фахівців, яким необхідні актуальні та достовірні дані, зокрема фахівців в економічній галузі, управлінців різних категорій тощо.

**Рецензент – доктор географічних наук,
професор О.І. Шаблій**

Література:

1. Білоусова Н. Харків, Львів і Донецьк обігнали Київ / Н. Білоусова // День. — 2013. — 5-6 квітня.
2. Божок А.П. Картографія: Підруч. / А.П. Божок, А.Є. Осауленко, В.В. Пастух. — К.: Фітосоціоцентр, 1999. — 252 с.
3. Головне управління статистики у Львівській області: [Електрон. ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lv.ukrstat.gov.ua>
4. Книш М.М. Суспільно-географічна картографія: Навч.-метод. посіб. / М.М. Книш. — Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. — 136 с.
5. Україна. Промисловість та інвестиційна діяльність: Атлас. — К.: ДНВП «Картографія», 2003. — 80 с.
6. Шаблій О.І. Львів: комплексний атлас / О.І. Шаблій, С.О. Матковський, О.І. Вісьтак та ін. — К.: ДНВП «Картографія». — 2011. — 192 с.
7. Шаблій О.І. Основи суспільної географії / Fundamentals of Human Geography: [підруч.] / О.І. Шаблій. — 2-ге вид. — Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2012. — 296 с.
8. Ноговуї О. Mapping of investment activity of Lviv region / О. Ноговуї // Географія Рівненщини та суміжних областей. Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., присв. 10-річчю каф. географії і туризму у Міжнарод. екон.-гуманіт. ун-ті ім. акад. С. Дем'янчука; Рівне, 3-4 квіт. 2014 р. / Редкол.: А.С. Дем'янчук (голов. ред) та ін. — Рівне: Червінко А.В., 2014. — С. 68 — 73.

УДК 912.43 (477.6)

В.П. Грицеляк, І.В. Дикий

ТзОВ НВФ «Карти і атласи»

І.І. Ровенчак

Львівський національний університет імені Івана Франка

ГЕОГРАФІЧНА КАРТА «УКРАЇНА. ДОНБАС» ЯК ГЕОПРОСТОРОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО

Стаття знайомить з виданням карти «Україна. Донбас». Вказано на актуальність та важливість картографування сучасних військових конфліктів на території України. Проаналізовано структуру карти, способи подання інформації. Описано схему компонування картографічного видання. Розкрито історичні, етнічні, культурні та економічні аспекти формування території Донбасу. Наведено причини та хронологію російсько-української війни на Донбасі.

Ключові слова: карта, Донбас, картографічна інформація, інформаційна війна.